

פורסמו הבהרות של רשות המסים לגבי מילוי טופס 161 החדש ודחיה במועד תחילת הדיווח

יולי 2023
חוזר מקצועי מספר 78/23

בהמשך לחוזרנו 52/23, בו דיווחנו כי רשות המסים פרסמה טופס 161 חדש, במסגרתו ידווחו הן המעסיק והן העובד, על פרישה מעבודה באמצעות טופס 161 החדש (המחליף את טופס 161 הישן ואת טופס 161א), ברצוננו לעדכןכם, כי מועד כניסתה לתוקף של הדעה על פרישה באמצעות טופס 161 החדש (להלן "הטופס החדש"), יהיה החל מיום ה-1 בנובמבר 2023 (במקום ה-1 ביולי 2023). החובה להודיע על פרישה מעבודה באמצעות הטופס החדש, חלה במקרים הבאים:

- פרישה מעבודה מיום ה-1 בנובמבר 2023 ואילך.
- פרישה שהתרחשה לפני המועד האמור, אך דווחה לראשונה על ידי המעסיק מהמועד הנ"ל ואילך.

נציין, כי המעסיק רשאי להודיע על אירוע הפרישה באמצעות הטופס החדש גם טרם מועד התחולה.

כמו כן, רשות המסים פרסמה הבהרות ודגשים לגבי מילוי הטופס החדש, כדלהלן:

חלק א' - הודעת המעסיק

1. הנתונים אותם נדרש המעסיק למלא בחלק א.13 בטופס החדש, הינם אינפורמטיביים ואין לראות בהצגתם כהמלצה או ייעוץ של המעסיק לעובד.
2. הסכום המרבי אותו ניתן לייעד לרצף קצבה (הערת שוליים מספר 26 בטופס), מורכב מכל הסכומים המפורטים להלן:
 - א. מתוך חלק א.9 - הסכומים בקופות הגמל לקצבה (קוד משלם 5 - קופת פנסיה ותיקה, או קוד משלם 6 - קופת גמל לקצבה), שמקורם מהפקדות המעסיק לקופת גמל, וכן בהשלמות לרכיב הפיצויים.
 - ב. סה"כ חלק א.10 - הפקדות המעסיק שהעובד חויב במס בגינם במועד ההפקדה, לרבות רווחים ליום הפרישה.
 - ג. סה"כ חלק א.11 - סכום הפיצויים שעל בסיסו חושבה הקצבה שהעובד החל לקבל טרם הפרישה.

חלק ג' - חישוב המעסיק והנחיות לקופות הגמל

1. המעסיק ימלא את חלק ג.1 או חלק ג.2, לפי העניין.
2. חלק ג.1 - המעסיק ינחה את קופות הגמל בנוגע לדרך אפיון הכספים וניכוי המס, באמצעות מילוי חלק זה, וזאת בכל המקרים בהם מתקיימת אחת משתי החלופות שלהלן. המעסיק יסמן בטופס החדש את החלופה שמתקיימת:

חלופה א' - באם העובד לא העביר למעסיק את חלק ב' (הודעת העובד) ושני התנאים המצויינים בחלופה א' על גבי הטופס, מתקיימים, קופת הגמל תראה בסכומים שהופקדו ככאלה שיועדו לרצף קצבה, אלא אם העובד יעביר לקופת הגמל אישור פקיד שומה הקובע אחרת.

חלופה ב' - במקרה והעובד העביר למעסיק את חלק ב' (הודעת העובד) ובהתקיימותם של כל ששת התנאים המפורטים בחלופה ב' בטופס, יש לראות בבקשות העובד בחלק ב.1 ובאישור המעסיק, כהודעת העובד על ייעוד הכספים לרצף קצבה ו/או מענק פטור ו/או מענק חייב, לפי העניין.

3. חלק ג.2 - אירועי פרישה בהם ההנחיות יינתנו על ידי פקיד השומה: כאשר לא מתקיימת אף לא אחת מהחלופות הנ"ל, כלומר; או שהעובד לא העביר למעסיק את חלק ב' ולא התקיימו שני התנאים של חלופה א', או שהעובד העביר למעסיק את חלק ב', אך לא התקיימו כל ששת התנאים של חלופה ב' - על המעסיק להפנות את העובד לפקיד השומה, על מנת שזה ייתן הנחיות למעסיק ולקופות הגמל, ביחס לסכומים המדווחים בטופס החדש.

דגשים נוספים

• פרישה של עובד זר

כאשר מדובר בעובד זר, שחלות עליו תקנות עובדים זרים (פיקדון לעובדים זרים), תשע"ו-2016, ושמעסיקו אינו נדרש לשלם לו בעת פרישתו מענק פרישה מעבר לסכומים שהופקדו בחשבון הפיקדון - אין צורך בדיווח על פרישת העובד הזר.

בכל מקרה אחר בו המעסיק משלם לעובד זר מענק פרישה, בין אם ישירות ובין אם באמצעות קופת גמל, יש לדווח על הפרישה באמצעות טופס 161 החדש (בדומה לכל אירוע פרישה).

• פרק הזמן הרצוי שבין מועד העברת הטופס החדש על ידי המעסיק לעובד (לצורך מילוי חלק

ב'), לבין מועד השלמת חלק ג' על ידי המעסיק

על מנת שהמעסיק יוכל לעמוד בחובה המוטלת עליו לעניין מועד תשלום פיצויי הפיטורים, ומאידך, על מנת שלרשות העובד יעמוד פרק זמן סביר לקבל את החלטותיו - על המעסיק למלא את חלק ג' בטופס החדש במועד המוקדם מבין:

- המועד שבו העובד החזיר למעסיק את הטופס החדש.
- 10 ימים מהיום שבו העביר המעסיק לעובד את הטופס החדש.

נציין, כי רשות המסים פרסמה באתר האינטרנט שלה "מדריך פרישה מעבודה" - הבא לסייע לעובד שפרש בעת מילוי הטופס. המדריך כולל דגשים והסברים לחלופות העומדות בפני העובד ביחס למענקי הפרישה.

להורדת טופס 161 החדש - [לחצו כאן](#).

בדבר שאלות נוספות ניתן לפנות לר"ח זוהר קומה: 04-6002153, zohark@britcpa.co.il